

eAsistent.ro

Revista oficială a

Ordinul Asistenților Medicali Generaliști,
Moșelor și Asistenților Medicali din România
Filiala Municipiului București

Septembrie 2014

Revista eAsistent și-a propus să ofere membrilor un spațiu de exprimare, să fie vocea și legătura cu întreaga profesie, cu realitățile lumii medicale.

Prin revista eAsistent vom pune în valoare și vom cultiva o legătură permanentă între profesioniștii din domeniul medical.

În fiecare lună, vă propunem să vă alăturați colectivului de redacție sau grupului nostru de cititori activi.

Aveți o poveste frumoasă pe care vreți să o împărtășiți? Aveți un coleg care a realizat ceva special și vreți să vorbiți despre asta? Sărbătoriți ceva cu totul deosebit la locul de muncă și nu știți nici un jurnalist care să vrea să scrie despre asta? Contactați-ne și vă vom asculta povestea.

Sunteți mândră de profesia pe care o aveți? Ne-ați citit, ați căutat anumite informații și vreți să știți mai multe despre anumite subiecte? Spuneți-ne ce ați dori să găsiți în paginile revistei și vom ține cont de sugestiile dumneavoastră.

Când sunteți alături de noi, ne ajutați să fim mai buni. La fel ca și revista care vă aparține.

Cu drag,

Colectivul de redacție

Cum se obține și hrănește mândria profesională?

Unul dintre subiectele despre care cred că nu vorbim destul la nivel de societate este: **ce înseamnă și cum se obține, de fapt, mândria profesională, mândria muncii?** Ne-o oferă cineva în mod spontan, sau trebuie să facem ceva pentru aceasta?

Pentru fiecare persoană despre care auzim că-și face cu prisosință datoria, se găsesc alte câteva cazuri în care rezultatele sunt dezamăgitoare.

De cele mai multe ori, atunci când suntem în poziția de manageri, ne concentrăm pe ceea ce nu merge, pe acei membri ai colectivului care nu performează, încercăm să îndreptăm lucrurile. Și nu cred că este suficient.

Alteori, ca să nu stricăm echilibrul organizațional, sau pentru că alte lucruri sunt mult mai urgente, putem ajunge chiar să ne reducem așteptările. Un alt lucru pe care-l cred nepotrivit.

Dar ce este, de fapt, mândria profesională? Cum se hrănește ea? Cine ne-o dă?

Deși este greu să dai o "rețetă" care să funcționeze în toate cazurile, o analiză simplă ar spune că sunt necesare cel puțin trei lucruri:

1. Să îți iubești munca și să-ți placă locul de muncă. Mai ușor de spus, decât de făcut, nu? Cel mai adesea, depinde de situație. Spre deosebire de alte profesii, noi, asistentele medicale și, mai ales, moașele, suntem privilegiate. Dacă avem vocație, dacă ne-am ales din

convingere profesia, dacă punem suflet atunci când ne îngrijim pacienții, suntem norocoase și mai aproape decât alte categorii profesionale de acest deziderat. Locul de muncă este cel în care ne petrecem multe ore pe zi și mulți ani din viață. V-ați gândit că pot fi peste 40 până la pensie? Trebuie să-ți placă ce faci, altfel vei face față cu dificultate acestui domeniu în care pacienții noștri ne încredințează ce au ei mai de preț- propria viața.

2. Fiecare lucru pe care-l faci te reprezintă. De aceea, ca să fii mândră de el, este esențial să-l faci cât poți de bine. Nu uitați: fiecare lucru pe care-l facem este imaginea noastră. Fiecare gest spune ceva despre noi. Când faci lucrurile bine, mândria profesională crește.

Imaginați-vă că sunteți un zidar care ridică o clădire. Dacă va trece cineva pe lângă dumneavoastră și vă va întreba ce faceți, puteți răspunde fie "nu vezi?, așez cărămizi una peste cealaltă și le unesc cu mortar", fie "nu vezi? ridic o mare catedrală". În ce caz credeți că zidarul a fost cu adevărat mândru de munca sa?... Adevărat. În al doilea.

Fiți întotdeauna precum cel de-al doilea zidar și amintiți-vă că, indiferent ce faceți, protejați o viață. Cea mai înaltă menire posibilă.

3. Chiar dacă pare dificil, depășiți-vă mereu limitările. Treceți dincolo de ele. Dacă veți rosti mereu "aceasta îmi depășește îndatoririle", "nu sunt plătită suficient pentru asta", nu veți face performanță în această profesie grea pe care v-ați ales-o. Dacă veți privi fiecare activitate pe care o faceți ca pe o provocare, ca pe o altă șansă de a învăța ceva, sunteți pe drumul cel bun pentru a construi o bună mândrie profesională, pentru a fi cu adevărat încântate de tot ceea ce faceți.

Concluzia mea este că mândria profesională se hrănește atât din munca și rezultatele proprii, cât și din

recunoașterea primită din exterior, de la șefi, colegi, pacienți, familie.

La nivel de societate, de organizații, de echipe cred că facem prea puțin pentru cei care au rezultate notabile. Le recunoaștem insuficient munca și nu le arătăm prețuirea pe care ar merita-o.

Tocmai de aceea, ca organizație, filiala București a OAMGMAMR a continuat, pentru al doilea an, să organizeze Gala premiilor de excelență pentru asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali.

Consider că avem rolul de a recunoaște munca bine făcută, de a promova modele, de a crește mândria profesională. Ne dorim să vedem cât mai multe experiențe profesionale puse în valoare și aduse pe scena excelenței.

Apoi, în revista Ordinului, vom continua să prezentăm portrete de profesioniști, echipe medicale ale excelenței și rezultatele lor, pentru a hrăni astfel mândria profesională a asistentelor medicale și a moașelor.

Vrem să creăm o galerie de modele și repere pentru noi toți. Iar ceea ce veți citi în paginile revistei vă va convinge că avem cu ce ne mândri.

Doina Carmen Mazilu, Președinte OAMGMAMR - filiala București

România în top 10 european al bolnavilor de diabet. Ce facem?

Mulți dintre noi am auzit, probabil, colegi, prieteni sau cunoștințe care spun “E bine. Ce dacă am glicemia puțin crescută?”, neluând prea în serios amenințarea diabetului.

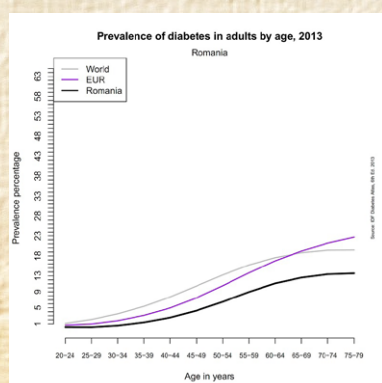
Diabetul este, însă, o boală serioasă, care poate duce la moartea prematură a celor cu această condiție medicală.

Durata vieții acestora este cu 5-10 ani mai scurtă, în medie, decât a celorlalți, conform cercetărilor din domeniu. Astfel, circa 5 milioane de persoane au murit anul trecut, la nivel mondial, din cauza diabetului, iar Organizația Mondială a Sănătății estimează că, în următorii zece ani, numărul deceselor cauzate de diabet va crește cu mai mult de 50%. Această creștere accelerată a incidenței diabetului va face ca în 2030 el să fie cea de-a șaptea cauză a mortalității la nivel mondial.

Problema devine la fel de serioasă în țările în curs de dezvoltare din Asia, America Latină și Europa precum este deja în cele dezvoltate (de exemplu, în SUA, ca. 9% din populație are diabet).

Conform datelor Federației Internaționale pentru Diabet, se estimează că, în România, sunt deja circa 1,2 milioane de persoane care suferă de diabet, dintre care circa 0,3 milioane nediagnosticate. Astfel, așa cum arată și graficul de mai jos, prevalența acestei boli în rândul adulților (20-79 de ani) ar fi de aproximativ 5%, grupa de vârstă cea mai afectată fiind cea de peste 65 de ani, cu aproape 13% rată a prevalenței diabetului.

De asemenea, datele Federației Internaționale pentru Diabet mai arată că, în ultimul an, au murit, în România, 18.539 de persoane care sufereau de diabet. Această cifră plasează țara noastră în top zece, la nivel european, la capitolul deceselor bolnavilor de diabet.

O persoană cu diabet are o afecțiune metabolică caracterizată de **un nivel prea ridicat al glucozei în sânge (hiperglicemie)**. Metabolismul corpului nostru transformă aproape tot ce mâncăm în glucoză. Glucoza e un fel de zahăr prezent în sânge și, când este absorbită de celule, este principala sursă de energie și creștere pentru corpul nostru.

În cazul diabetului, glucoza rămâne în sânge la un nivel prea ridicat fiindcă aceasta nu este absorbită în mod adecvat de către celule, din cauza unei deficiențe a hormonului insulină, sau din cauza incapacității celulelor de a folosi insulina pentru absorbția glucozei.

Deficiența de insulină provine din incapacitatea pancreasului de a produce suficientă insulină (în unele cazuri, pancreasul nu poate produce deloc insulină).

Există 3 tipuri de diabet: 1) Diabet de tip 1, care mai este cunoscut și ca diabetul insulino-dependent (circa 10% din totalul cazurilor de diabet) – apare când pancreasul nu produce deloc insulină. Acest tip de diabet se dezvoltă, de obicei, înainte de vârsta de 40 de ani, deseori în adolescență sau maturitatea timpurie. Cei care au acest tip de diabet trebuie să-și administreze injecții cu insulină pentru restul vieții. 2) Diabet de tipul 2 (de departe cel mai comun tip de diabet, cu ca. 90% din totalul de cazuri) – apare când pancreasul nu produce destulă insulină pentru procesele metabolice celulare sau celulele nu reușesc să absoarbă această insulină (sunt rezistente la insulină). O evoluție îngrijorătoare este că un număr din ce în ce mai mare de copii și adolescenți dezvoltă diabet de tipul 2. Fenomenul este pus de cercetători pe seama exploziei în incidența obezității în rândul acestora, cauzată, în principal, de un regim alimentar defectuos și de lipsa activității fizice. 3) Diabet gestațional – acest tip de diabet afectează femeile gravide. Dacă rămâne nediagnosticat sau dacă boala nu este controlată, diabetul gestațional poate duce la complicații la naștere.

Destul de des, oamenii pot avea diabet fără a fi conștienți

de acest lucru, în principal fiindcă **simptomele acestei boli, când sunt privite individual, par inofensive**. Cele mai frecvente dintre aceste simptome sunt: urinare frecventă, senzație intensă și frecventă de sete, foame intensă, creșteri sau scăderi neobișnuite în greutate, oboseală crescândă, iritabilitate, vedere încețoșată, vindecare înceată a tăieturilor și vânătăilor, probleme cu gingiile și amorțeli sau furnicături, mai ales la picioare și mâini.

Aceste simptome, luate câte unul, pot într-adevăr părea inofensive, însă, dacă persistă și se prezintă în combinație cu altele, prezintă un semnal serios de alarmă. Cei care se află în această situație ar trebui să se prezinte imediat la medic pentru un control.

Detectarea precoce a diabetului este esențială pentru controlarea eficace a bolii și evitarea multora dintre complicațiile serioase care pot apărea. **Câteva dintre aceste complicații care pot apărea în cazul în care boala nu este ținută sub control în mod adecvat** sunt: afecțiuni ale ochilor precum glaucomul sau cataracta; neuropatii, ulcere sau, în cazurile cele mai severe, cangrene ale picioarelor, care pot duce la amputarea acestora; infecții ale pielii; probleme cardiace precum bolile ischemice, în care aportul de sânge către muschiul cardiac este diminuat; hipertensiune - o afecțiune des întâlnită în cazul diabeticilor, care, la rândul ei, poate cauza boli de rinichi, probleme cu ochii sau inima, chiar și infarct; neuropatii – neuropatia diabetică este un tip de leziune a nervilor care poate duce și ea la mai multe complicații; atac cerebral – dacă tensiunea arterială, nivelul de colesterol și nivelul de glucoză nu sunt controlate, riscul de atac cerebral crește semnificativ.

Vestea bună este că diabetul poate fi ținut sub control, atât prin tratament medicamentos, cât, mai ales, prin gestionarea atentă a stilului de viață.

Toate tipurile de diabet sunt tratabile - diabetul de tip 1 e

tratat cu injecții cu insulină, în timp ce în cazul diabetului de tip 2 se administrează comprimate cu insulină.

În plus de tratamentul medicamentos, **stilul de viață al pacientului joacă un rol foarte important în această boală**. Acest impact semnificativ al stilului de viață asupra apariției și dezvoltării diabetului, faptul că obezitatea și sedentarismul au devenit un adevărat flagel la nivel mondial, în special în țările dezvoltate și în curs de dezvoltare, explică de ce numărul bolnavilor este în continuă creștere în lume, deși terapiile pentru diabet au evoluat în ultimii 30 de ani.

Din fericire, **diabetul este o afecțiune cu care pacienții pot trăi timp îndelungat** în caz că adoptă un stil sănătos de viață. În primul rând, menținerea sub control a nivelului glucozei în sânge este modul principal în care bolnavii de diabet pot evita complicațiile aduse de boală și își pot astfel prelungi viața.

Un stil de viață sănătos, bazat pe o dietă echilibrată și pe activități fizice practicate în mod regulat, este esențial, contribuind decisiv în a ține tensiunea arterială și colesterolul la niveluri sănătoase și a asigura o buna circulație a sângelui, aspecte cheie în controlul diabetului.

Iată câteva **recomandări cheie pentru stilul de viață al bolnavilor cu diabet!**

Adoptați și respectați riguros o dietă echilibrată – nutriționiștii le recomandă bolnavilor de diabet o dietă sănătoasă, aceeași pe care o recomandă tuturor, nu este vorba de nimic special pentru această afecțiune. Ce este sănătos în general este sănătos și recomandat și pentru bolnavii de diabet!

Mesele acestora trebuie să conțină din belșug legume, fructe și cereale integrale și trebuie să fie sărace în zahăr, sare și grasimi saturate.

O altă recomandare generală este aceea de a citi etichetele

alimentelor pe care le cumpărăm, iar această recomandare este cu atât mai importantă pentru cei cu diabet.

Hidratarea corespunzătoare (cu cel puțin 6-8 căni de fluide pe zi) este de asemenea importantă, iar dintre băuturile nerecomandate remarcăm băuturile carbo-gazoase, cele îndulcite în exces și chiar și laptele, din cauza nivelului de zaharuri pe care-l conține în mod natural.

Fiți activi – practicați cu regularitate exerciții fizice și faceți multă mișcare, în general! Acestea ajută la ținerea sub control a greutății corporale, la îmbunătățirea sănătății cardio-vasculare și a dispoziției, la controlul glicemiei și la reducerea stresului.

De obicei, 20-30 minute de mișcare în majoritatea zilelor săptămânii este suficient. Și fiindcă anumite activități fizice sunt mai potrivite pentru anumite persoane, încercați mai multe opțiuni pentru a o găsi pe cea mai potrivită pentru voi.

Dormiți suficient (și cu stomacul aproape gol!) – încercați să dormiți 6-7 ore și chiar mai multe! Somnul contribuie la scăderea glicemiei și a tensiunii arteriale.

Gestionați-vă stresul, acesta crește nivelul glicemiei. Găsiți metode să vă relaxați – exerciții de respirație, plimbări, hobby-uri.

Un sfat neprețuit pentru noi toți, nu numai cei cu diabet, este cel de a face periodic **verificări medicale de rutină**, pentru a putea rămâne sănătoși sau a detecta probleme în curs de apariție suficient de devreme pentru a le putea ține ușor sub control.

Mergeți la medicul dumneavoastră, de cel puțin două ori pe an, pentru a putea identifica precoce și trata la timp orice eventuală problemă. Aceste verificări de rutină sunt cu atât mai importante pentru cei care sunt dintr-o categorie cu un risc mai mare de a dezvolta diabet sau au deja anumite semnale de alarmă: 1. vârsta peste 35

de ani; 2. obezitatea, mai ales cea așa-numită centrală/abdominală (talie mai mare de 90 cm la bărbați și 80 cm la femei); 3. lipsa activităților fizice; 4. rude de gradul 1 care suferă/au suferit de diabet; 5. hipertensiunea; 6. probleme cu colesterolul. 7. antecedente legate de infarcturi și/sau atacuri cerebrale; 8. infecții repetate; 9. răni care se vindecă greu.

Chiar dacă persoanele cu diabet au o condiție care îi afectează pe plan medical, este posibil pentru ei să preia controlul asupra propriei stări de sănătate, nelăsând boala să le afecteze viața de zi cu zi.

Astfel, răspunsul la întrebarea “poate cineva cu diabet de tipul 2 să ducă o viață normală?” nu trebuie să fie altul decât DA! Se pot face atâtea pentru păstrarea sănătății generale și trăirea unei vieți normale, tot ce avem de făcut este să adoptăm și păstrăm un stil de viață sănătos!

Diabetul este o boală serioasă? Da, dar putem învăța să-l ținem sub control și să-l gestionăm adecvat pentru o viață normală și îndelungată!

Articol realizat de Mirela Mustață, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Surse:

- 1) <http://www.medicalnewstoday.com/info/diabetes/>
- 2) http://adevarul.ro/sanatate/politici-bani/romania-top-10-tarilor-afectate-diabet-1_527b8f17c7b855ff56ca2ea6/index.html
- 3) <http://ndep.nih.gov/publications/PublicationDetail.aspx?PubId=4#page2>
- 4) <http://www.wikihow.com/Live-a-Healthy-Life-As-a-Diabetic>
- 5) <http://www.dailymail.co.uk/health/article-1362349/Type-2-diabetes-middle-age-reduce-life-years.html#ixzz39XvEHfuF>
- 6) <http://www.onetouch.com/articles/emotiondiabetes>
- 7) <http://www.idf.org/membership/eur/romania>

9 septembrie: Ziua Internațională a Frumuseții

”Frumusețea este în ochii privitorului”, spune un vechi proverb anglo-saxon.

Ce ne facem, însă, când privitorul suntem noi înșine, uitându-ne în oglindă? Cum ne percepem în acele momente ale...adevărului?

Știați că doar 3% dintre femeile din România se consideră frumoase și 78% dintre ele sunt cel mai mare critic când vine vorba despre propria frumusețe?

(Studiul “The real truth about beauty” (Edelman, septembrie 2010) efectuat pe 6400 femei la nivel global, din grupa de vârstă 18-64 ani, dintre care 300 de femei din România)

De ce gândim așa de autocritic?

Unul dintre motive este prevalența unor anumite stereotipuri de frumusețe promovate excesiv de mass media sau de “industria de modă,” stereotipuri care ne fac să ne pierdem încrederea în noi, când vine vorba despre subțirimea taliei sau simetria și frumusețea trasăturilor feței.

Toate uităm atunci că frumusețea vine, în primul rând, din interior.

Aspectul nostru exterior nu poate decât scoate în evidență sau ascunde, mai bine sau mai rău, ce transmitem de la acest nivel profund.

Trăsăturile noastre de caracter și măsura în care avem o viață sănătoasă și împlinită, personal și profesional, sunt cele care ne aduc lumina în ochi și un zâmbet cald pe față și care dau adevărata măsură a feminității și frumuseții noastre.

Cel mai important este să conștientizăm, mai ales de **Ziua Internațională a Frumuseții**, marele adevăr că **orice femeie este frumoasă atunci când se simte împlinită, se îngrijește și duce o viață sănătoasă!**

Articol realizat de Mirela Mustață, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Surse:

1) Studiul "The real truth about beauty" (Edelman, septembrie 2010) efectuat pe 6400 femei la nivel global, din grupa de varsta 18-64 ani, dintre care 300 de femei din Romania.

2) <http://www.ghiduldesanatate.ro/04-cursul-de-frumuseti/ziua-internationala-frumusetii>

3) <http://www.evz.ro/ziua-mondiala-a-frumusetii-944860.html>

29 septembrie: Ziua Mondială a Inimii 2014

Ziua Mondială a Inimii este un eveniment marcat, în fiecare an, pe 29 septembrie, de către membrii și partenerii Federației Mondiale a Inimii.

Scopul este acela de a informa și sensibiliza opinia publică că, **cel puțin 80% dintre decesele premature cauzate de bolile cardio-vasculare pot fi evitate, dacă cei patru mari factori de risc - fumatul, alimentația nesănătoasă, sedentarismul și abuzul de alcool - sunt ținuti sub control.**

În fiecare an, Ziua Mondială a Inimii are o tematică specială care reflectă diverse subiecte cheie legate de sănătatea inimii.

Pentru anul **2014, tema Zilei Mondiale a Inimii este crearea unui mediu de viață, lucru și joacă sănătos pentru inimă.**

Locurile unde trăim, muncim și ne jucăm ar trebui să fie spații sigure din punctul de vedere al impactului asupra sănătății noastre cardio-vasculare. Din păcate, mulți dintre noi suntem puși în situația de a nu putea face alegeri sănătoase pentru inimă, din cauza existenței unor factori de mediu dăunători, precum fumul de țigară

la locul de muncă sau în familie.

În România, Ziua Inimii a fost organizată, în ultimii ani, de către Fundația Română a Inimii, în parteneriat cu Societatea Română de Cardiologie, care a devenit, în anul 2005, membră a Federației Mondiale a Inimii.

Anul trecut, în parteneriat cu Rotary District 2241, aceste organizații au marcat semnificația zilei de 29 septembrie, în 25 de orașe din România și în Chișinău (Republica Moldova), sub sloganul „Noi ne-am pus inima la treabă! Tu ce faci?”

Acțiunile au cuprins organizarea unei serii de manifestări sportive (cros, mers pe bicicletă, competiții de badminton) și a unor seminarii pentru optimizarea stilului de viață susținute de medici specialiști în nutriție și boli metabolice.

Articol realizat de Mirela Mustață, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Surse:

<http://www.world-heart-federation.org/what-we-do/awareness/world-heart-day-2014-home/about-world-heart-day/>

<http://www.romanianheart.ro/ro/ce-facem/ziua-mondiala-a-inimii-21.html>

**Interviuri și prezentări ale
câștigătoarelor celor 17 Premii pentru
întreaga activitate din cadrul Galei
premiilor de excelență pentru asistenți
medicali generaliști, moașe și asistenți
medicali, organizată de filiala București
a Ordinului Asistenților Medicali
Generaliști, Moașelor și Asistenților
Medicali din România**

În cadrul celei de-a doua ediții a Galei premiilor de excelență pentru asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali, organizată de filiala București a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, au fost înmânate o serie de 17 premii pentru întreaga activitate.

Acestea au recunoscut și marcat, pentru câștigătoarele premiului, peste 40 de ani dedicați profesiei.

Urmare a propunerilor venite din partea echipelor diferitelor instituții medicale și a recomandărilor pline de căldură care au subliniat calitățile și meritele persoanelor propuse spre premiere, pe scena sălii Auditorium a Muzeului Național de Artă din București au urcat, cu emoție, dar și bucurie evidentă, cele 17 asistente medicale și moașe premiate.

Vă propunem să citiți, în cele ce urmează, numele și povestea lor, alături de câteva mărturii obținute de la colegi, la înscrierea în concurs sau chiar de la aceste Doamne după festivitatea de premiere.

Imaginea generală desprinsă din mărturiile colegilor sau șefilor ierarhici ai acestor doamne a fost cel mai bine descrisă de o confesiune a unui medic care a făcut o nominalizare pentru premiu: *"sunt persoane despre care, după mai bine de 40 de ani de muncă, poți spune că dialogul se poate rezuma la mângâierea pe frunte a unui pacient"*.

Sentimentul reporterului a fost acela că am întâlnit 17 minunate doamne, care au descoperit secretul excelenței în această profesie și care se comportă ca și când ar veni dintr-o altă lume, una a dragostei și a dăruirii de sine.

Doamna Vasilica Iacov, asistent medical principal bloc operator la Spitalul M.A.I. "Prof. Dr. Dimitrie Gerota", a împlinit, la 1 august 2014, 44 de ani de vechime în aceeași secție.

Doamna dr. Luminița Rotaru, medic primar cardiolog, Director General Adjunct Medical la acest spital, a caracterizat-o pe doamna Iacov drept *"o personalitate puternică, echilibrată și fermă, cu o solidă pregătire profesională și o permanentă dorință de auto perfecționare. S-a bucurat permanent de aprecieri pozitive, a dovedit*

onestitate, loialitate, fiind o bună colegă, prietenă și angajată.”

Domnul dr. Dumitru Lăcătușu, medic primar chirurgie generală la același spital, a menționat *”modestia, onestitatea și loialitatea față de locul de muncă”,* dar și modul în care decurge relația doamnei Iacov cu pacienții, *”înțelegerea și susținerea față de suferința acestora”.*

Un alt coleg, dr. Aurelian Sfetcu, medic primar chirurgie generală, apreciază la doamna Iacov *”zâmbetul cvasi-permanent de pe buze și faptul că nu refuză pe nimeni, ceea ce dovedește un caracter puternic și pozitiv”.*

Vorbind cu doamna Vasilica Iacov despre ce au însemnat cei 44 de ani de activitate, dar și momentul premierii din cadrul Galei Premiilor de Excelență OAMGMAMR filiala București, mi-a mărturisit că lucrează în Spitalul M.A.I. ”Prof. Dr. Dimitrie Gerota” de la momentul finalizării școlii sanitare. Pentru că avea medie mare, a putut alege acest spital de elită care era și mai aproape de casă. Cei 44 de ani într-un bloc operator au însemnat toată tinerețea, maturitatea și foarte multă muncă. La începuturi, pe lângă activitatea de asistent medical, făcea și munca de sterilizare, pregătirea de material și intra în operații, ca mâna a II-a sau mâna a III-a. Pe vremea aceea, nu existau rezidenți, munca acestora fiind acoperită de asistentele medicale. Era foarte greu, dar și cu multe satisfacții. S-a obișnuit cu procedurile, cu pregătirea instrumentarului, a trecut prin stres, insatisfacții, dar și prin mari bucurii. Consideră că a avut munca cu cea mai mare responsabilitate și-și amintește cu plăcere de general dr. Oreste Alexiu care numea blocul operator ”altarul chirurgiei”.

Pentru doamna Iacov, premiarea a fost un moment care nu va putea fi șters din memoria afectivă, iar premiul a reprezentat cea mai frumoasă încununare a activității sale. *”Au fost momente unice în viața mea. Rămân cu imaginea sălii, unde se aflau soțul și nepotul meu. Cel mic*

mi-a mărturisit că lui i-am părut cea mai frumoasă de pe scenă. Așa ceva nu se poate uita. Mulțumesc pentru acea amintire de neuitat”.

Doamna Elena Paun, asistent șef în Secția Cardiologie a Spitalului Clinic de Urgență București (Floreasca) a fost prezentată de colegul său, domnul Alin Costel Delcea, Director de Îngrijiri, drept o *”vrednică urmașă a celei care a fost Femeia cu Lampa...o persoană care duce profesia de asistent medical la nivelul cel mai înalt cunoscut, înobilând-o prin spirit și calitate umană, semănând speranță în sufletul pacienților pe care-i ocrotește cu devotament”.*

Doamna dr. Cristina Teodorescu, medic primar cardiologie, o consideră pe doamna Păun *”un om de încredere care-ți este alături la bine, dar mai ales la greu. Este o persoană cu vastă experiență în coordonarea activității asistentelor medicale, care este îndrăgită de colectivul de asistente medicale și medici”.*

Despre doamna Păun a vorbit cu căldură și doamna Janina Ecaterina Stoica, asistentă la același spital. În viziunea acesteia, doamna Păun *”dă dovadă de multă seriozitate, corectitudine, spirit de colaborare, își respectă colegii și manifestă certă responsabilitate profesională”.*

Pentru doamna Păun, Gala Premiilor de Excelență OAMGMAMR filiala București a reprezentat un moment plin de emoție, ca în școala primară când lua coroniță. A fost surprinsă de premiu. Nu se aștepta. Tocmai venea din concediu și nu știa că fusese nominalizată de colegi. Și-ar fi dorit doar ca fiecare dintre cei prezenți pe scenă, la decernarea premiului pentru întreaga activitate, să fi fost introduși cu o scurtă prezentare.

Despre activitatea sa, doamna Păun ne-a mărturisit că s-a desfășurat pe mai multe planuri: 16 ani la patul bolnavului, apoi, activitate administrativă, urmată de selectare și formare de personal, instruire prin cursuri

pentru infirmiere și basic life support, activitate științifică la congresele de cardiologie, unde a prezentat sau moderat lucrări și un an în care a făcut cursuri de educație pentru hipertensiune.

Doamna Ioana Naparu, asistent medical șef în Secția de Cardiologie a Spitalului Universitar de Urgență București (SUUB), a fost recomandată de medicul șef al secției, dr. Dan Iosifescu, drept o persoană cu *”tărie de caracter, bune abilități de comunicare și o experiență profesională care au făcut-o să învingă toate situațiile cu care s-a confruntat”*.

”A fost și este un exemplu pentru toți asistenții medicali, un astfel de om meritând a fi cunoscut și fiind un model demn de urmat”, a mărturisit doamna dr. Katia Lambru, medic epidemiolog în SUUB.

Doamna Naparu ne-a mărturisit că muncește în acest domeniu cu corectitudine și cinstit, de când se știe. Are un mic regret- dacă ar fi mai tânără, ar face facultatea de medicină. În tinerețe n-a reușit, venind dintr-o familie cu mulți copii la părinți. Cele mai mari satisfacții, însă, i le-a adus faptul că a îngrijit oameni, la fel ca un medic. Despre evenimentul de premiere ne-a mărturisit că a fost foarte emoționant și că s-a simțit minunat, acolo, pe scenă.

Doamna Elena Olguța Stănescu, asistent medical generalist, Secția Medicină Internă, Spitalul Clinic Colțea, *”practică această profesie de o viață”*, ne-a mărturisit colega sa, asistent medical șef, medicină internă, Sarmiza Cazacu. O viață în care *”s-a integrat foarte bine în colectivul medical din secție, a căutat mereu să-și aprofundeze cunoștințele medicale, a fost devotată pacienților, a demonstrat că-i place munca în echipă și să acorde sprijin celor aflați în suferință.... Trăiește această viață profesională cu demnitate, seriozitate, devotament, dar și cu zâmbetul pe buze”*.

O altă colegă a doamnei Stănescu a descris-o ca ”o

persoană integră, care a fost lângă noi când am avut o problemă de serviciu și ne-a arătat și împărtășit din vasta dumneai experiență. Dânsa pune suflet în tot ce face” (asistent medical Margareta Stavarache). Potretul este întregit de părerea doamnei asistent medical Alexandrina Bordei care ne-a dezvăluit că doamna Stănescu este *”răbdătoare cu colegele începătoare, pe care le învață tot ce știe, iar pe pacienți îi tratează cu profesionalism”*.

Doamna Elena Stănescu ne-a povestit că în seara Galei a fost un moment înălțător. Și-ar fi dorit să aibă în sală pe cineva apropiat sufletului ei, dar, chiar și așa, momentul a fost deosebit.

Pentru dânsa, această profesie de asistent medical a fost o mare pasiune. A fost o problemă legată de suflet. Marile satisfacții au venit din partea pacienților, când a reușit să cucerească și sufletele celor mai rezervați. Cariera și-a început-o în spitalul de psihiatrie Bălăceanca. O experiență prin care, ne mărturisește, se bucură că a trecut. Au urmat o policlinică TBC, medicină internă și doi ani de ATI în Africa. Experiența africană o definește ca fiind *”extrem de interesantă, însă greu de înțeles, dacă nu o trăiești. Totul era diferit, începând de la religie, la viața de zi cu zi”*. În ultimii 19 ani a lucrat numai în Spitalul Clinic Colțea.

Doamna Diana Chivu, asistent medical principal dietetică la Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie ”Ana Aslan”, a desfășurat o activitate profesională care *”nu este ușoară, având în vedere responsabilitatea imensă a celor care asigură completarea tratamentului pacienților care se internează”* (asistent medical principal șef, Elena Spătaru). Această introducere este completată de cuvinte care o descriu pe doamna Chivu drept *”o persoană care este competentă în ceea ce face, își iubește profesia, dând dovadă de dăruire, studiază și își actualizează cunoștințele profesionale,*

urmează reglementările profesionale, respectă și apără drepturile pacienților, ajută la formarea asistenților medicali din specialitatea sa, este apropiată, înțelegătoare și-i sfătuiește pe cei din subordine, dar le și coordonează responsabil activitatea”. Doamna Spătaru își încheie prezentarea spunând că doamna Chivu “merită Magna Cum Laude la absolvirea examenului profesional”.

Un alt portret profesional al doamnei asistent medical principal dietetician Diana Chivu ne-a fost creionat de asistent medical principal Viorica Buncheș, reprezentant OAMGMAMR- filiala București la Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie “Ana Aslan”. Din descrierea acesteia, am reținut lucrările pe care doamna Chivu le-a prezentat în cadrul conferințelor de geriatrie: “Alimentația la vârsta a III-a”, “Prevenirea obezității din perspectiva dietei Montignac”, “Alimentația în unele boli alergice”, “Dieto-terapia în bolile reumatismale”, “Importanța regimului igienico-dietetic în cirozele hepatice”.

Pentru doamna Diana Chivu, *“fiecare zi din cei 40 de ani de viață profesională care au trecut a însemnat o provocare. Așa stau lucrurile în această profesie: apare mereu ceva de rezolvat, ceva ce nu seamănă cu nimic de dinainte. Nici nu-mi dau seama când au trecut. Cel mai puternic sentiment e nostalgia”*. Mi-a mărturisit și că își amintește cu drag și cu recunoștință de profesorii care au format-o: domnul profesor Mincu, doamna profesor Gabriela Boccec și domnii profesor Lazăr și Dolban. După etapa de formare, experiența și-a acumulat-o în 3 spitale. A început la spitalul Caritas. Acolo a introdus alimentele necongelate și compoturile din fructe congelate pentru diabetici, precum și diverse deserturi cu fructe. A urmat apoi Spitalul de Reumatologie “Ion Stoia”. Legat de specificul bolilor reumatologice, dietele gândite de doamna Chivu s-au orientat spre alimente preparate fără sare, cu carne puțină, preponderent legume și fructe. A urmat Institutul “Ana Aslan”, unde a venit cu experiența

acumulată în primele două spitale. Pacienții, aici, sunt vârstnici, au anumite nevoi alimentare: legume, fructe, puține grăsimi (46 g de grăsime / zi), ușor hiperprotidic (100 g de proteine –animale și vegetale, combinat/ zi). Indiferent unde a lucrat, din dinamica discuției am înțeles că a făcut-o cu plăcere.

Premiul de excelență pentru întreaga activitate a emoționat-o. *”Mai ales în momentul în care toată sala s-a ridicat în picioare și ne-a aplaudat, consider că am fost răsplătită pentru toate sacrificiile făcute. Și nu e ușor să lucrezi singur, fără un coleg pe care să-l lași în locul tău când îți iei o zi liberă, sau când pleci în concediu. Să lucrezi, ”în spate”, într-un spital, nu e lucru ușor.”*

Doamna Niculina Tomașescu, asistent medical principal la Centrul Medical de Diagnostic, Tratament Ambulatoriu și Medicină Preventivă București, este prezentată de domnul Gl. Lt. (r) dr. Șerban Rădulescu, director general, ca *”un model profesional și comportamental pentru colegi și, în special, pentru cei tineri în profesie. După o colaborare de 36 de ani, apreciez că doamna Niculina Tomașescu dă dovadă de dăruire profesională, compasiune pentru persoanele suferinde, grijă deosebită în a transmite experiența profesională de excepție de care dispune către persoanele mai tinere”.*

Pentru colega sa, doamna Virginia Schnaider, asistent medical principal pediatrie, doamna Tomașescu *”este o bună colegă, punctuală, corectă, răspunde cu promptitudine la solicitările pacienților, are multă răbdare cu omul bolnav și are o bună manualitate în ceea ce privește manevrele medicale. Are o familie armonioasă, fiind o mamă, soție și bunică devotată”.*

Doamna Carmen Pop, biolog principal și șef de laborator în instituție, crede că doamna Tomașescu *”este la fel de pasionată de munca sa ca pe vremea când abia își alegea drumul în viață. Și-a păstrat vie curiozitatea, ține pasul*

cu dinamica accentuată a medicinei din ultimul sfert de veac, este activă, devotată, este empatică și manifestă compasiune”.

Pentru doamna Tomașescu, cei 46 de ani de muncă împliniți la 1 august 2014 înseamnă ceva foarte diferit de ceea ce credea în tinerețe. Pe atunci, un astfel de drum i s-ar fi părut o veșnicie și abia aștepta să iasă la pensie. Acum, își dorește să prelungească relația cu colegii, chiar și după pensionare, și vrea să-i invite la zilele sale de naștere, la dânsa la ”curte”, pentru că-i este greu să se despartă de ei.

Și-a început activitatea în secția de neurologie a Spitalului Elias. Acolo, mi-a mărturisit, și-a desăvârșit educația și a învățat tot ce știe. A îngrijit tot soiul de oameni, de la președinte, până la omul simplu. Pentru doamna Tomașescu, oamenii simpli sunt cel mai ușor de îngrijit. Ei nu cred că li se cuvine totul și respectă mai mult personalul medical. E un respect de care, ne mărturisește, s-a bucurat, pentru că a știut să-l câștige. Uniforma, educația și vorba bună au ajutat-o să se impună. O ținută demnă, uniforma curată și îngrijită, părul frumos aranjat de fiecare dată și buna pregătire au făcut-o să-și câștige respectul, să-și spună, acum, în prag de bilanț, că este foarte mândră de ceea ce a realizat și să trăiască cu convingerea că *”sunt favorizată de Dumnezeu, pentru că am făcut mult bine.”*

Pe scena sălii Auditorium a Muzeului Național de Artă din București, atunci când s-au înmănat premiile, și-ar fi dorit să spună câteva vorbe. Seara aceea a fost foarte frumoasă. Atunci, în acea seara, *”am realizat că am o profesie frumoasă, care trebuie respectată. Am avut de-a face, de-a lungul carierei, cu oameni puternici și m-am pregătit să înfrunt multe. Atunci, pe scenă, am fost foarte mândră de mine, pentru toate acestea, și m-am simțit Cineva”.*

Despre doamna asistent medical radiologie Tania Radu (CS RATB), colegile sale Maria Uță, Mirela Ciobanu și Nicoleta Radu au avut numai cuvinte de apreciere: *”o fire foarte plăcută, o colegă inimoasă, o ”mama” la locul de muncă. Este omul pe care oricine și l-ar dori în apropiere... .O specialistă în profesia pe care și-o practică cu foarte multă dragoste și profesionalism”.*

Doamna Radu mi-a mărturisit că i-a plăcut foarte mult radiologia, domeniul în care s-a specializat. Crede că nu ar fi putut face altceva. Cu toate că, în perioada socialistă, lucra pe aparate vechi de 50 de ani, cu sistem de dezvoltare manual. Dar a continuat, în speranța că va fi mai bine. A lucrat și în Cipru, timp de 4 ani. Acolo a învățat foarte multe, nu doar radiologie, ci și imagistică și diagnostic. A fost o experiență extrem de bună, în plan profesional. Când s-a întors în țară, apăruseră aparatele noi cu dezvoltare automată. Pentru dânsa, acestea nu mai reprezentau o noutate. În schimb, cazuistica de la Centrul RATB este relativ limitată. În afară de radiografiile standard, aici nu sunt foarte multe provocări. Ca atmosferă, însă, în spital s-a simțit foarte bine și apreciază colectivul din care a făcut parte.

Premiul de Excelență OAMGMAMR București pentru întreaga activitate a reprezentat, pentru doamna Radu, o satisfacție deosebită. Nu a fost niciodată premiată, iar cuvinte de laudă a primit doar în străinătate. Pe scenă a fost foarte emoționată și surprinsă. Diploma și-a pus-o la loc de cinste în casă. E singura pe care o are. Când o privește, se gândește: *”uite că cineva m-a apreciat”.*

Doamna Ancuța Găină, asistent medical principal și fost director de îngrijiri la Institutul pentru Ocrotirea Mamei și Copilului ”Alfred Rusescu” (IOMC), ne-a fost prezentată de doamna Nela Apostol, asistent principal, drept *”un șef cu personalitate, responsabilă, capabilă să facă față problemelor și doleanțelor colegilor. Firea jovială și*

experiența în domeniul spitalicesc ne-au ușurat colaborarea. Ne asculta cu multă răbdare, ne cerea soluții, le analizam împreună. Avusese o carieră impresionantă, venind la noi de la IOMC Polizu unde fusese foarte iubită și respectată. Experiența la patul bolnavului, faptul că ne înțelegea munca, au făcut-o o șefă exemplară și un lider excepțional. Ne-a învățat să fim onești, uniți, să ne respectăm și ajutăm. Noi o alintam spunându-i Doamna Ancuța”.

Pentru doamna Daniela Nistor, Asistent Șef Terapie Intensivă Pediatrie în cadrul Institutului pentru Ocrotirea Mamei și Copilului "Alfred Rusescu", "doamna Ancuța nu ne-a fost doar șefă, ne-a fost colegă, prietenă, confidentă. Plină de diplomatie și de șarm, timp de 8 ani cât a fost director de îngrijiri, doamna Ancuța a știut mereu să se facă plăcută. Îmi amintesc cum așteptam cu nerăbdare ziua de luni, cea în care dânsa venea în departamentul pediatrie.... În activitatea noastră, am avut și zile mai puțin bune. Au fost momente în care ne contraziceam din cauza lipsei posturilor, a materialelor, a diverselor probleme din sistem. Aceste discuții au fost, însă, doar de moment. În ziua următoare, doamna Ancuța apărea cu zâmbetul pe buze....A căutat mereu să ne apropie, să ne cunoaștem, să ne ajutăm cât mai mult. Nu știu om care să fi apelat la doamna Ancuța Găină și să nu fi fost ajutat....Bine pregătită profesional, în cei peste 40 de ani petrecuți la IOMC, nu a lăsat ștacheta jos și, odată cu împlinirea vârstei de 60 de ani, s-a întors din nou la patul bolnavului, în sala de nașteri”.

Discutând cu doamna Ancuța Găină despre ce-a însemnat această carieră, mi-a mărturisit că i-a adus satisfacții, împliniri și mulțumirea sufletească că i-a putut ajuta pe pacienții pe care i-a îngrijit și, mai ales, că a adus pe lume viață. A avut parte de tot ce i-a putut oferi această profesie. Funcția de director de îngrijiri a venit ca o încununare. Experiența de conducere, relația

cu subalternii, toate i-au plăcut. Și-a făcut conștiincios datoria. Însă cel mai mult i-a plăcut în sala de nașteri. Aici avea parte de acțiune, diversitate de cazuri, implicare. A găsit-o cea mai complexă: *"locul care te aduce cel mai aproape de om, de suferință, de bucurie, de viață"*.

În seara de premiere s-a simțit plină de emoție și foarte importantă. *"Cineva ne-a dat importanța cuvenită, după atâția ani de muncă. N-am trecut prin viață ca niște anonime. Aș vrea ca fiecare dintre noi să treacă pe acolo. E înălțător"*.

Doamna Elena Canciu, asistent medical generalist principal în cadrul secției a XIII-a a Spitalului Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia", ne-a fost descrisă de colegile ei drept *"O persoană care merită respect și aprecieri deosebite pentru întreaga sa activitate. O doamnă inteligentă, de o calitate umană unică, care a adus contribuții excepționale, atât la îngrijirea pacienților, în comunicarea și relaționarea cu aceștia și cu familiile lor, cât și în colaborarea cu echipa terapeutică și de îngrijire la locul de muncă. O persoană care a muncit și muncește foarte mult, care are inițiativă și înțelege implicațiile lucrurilor la care ia parte și care, după aprecierea colegii sale, doamna Maria Duca, asistent șef secția II, merită cu prisosință cele mai bune aprecieri."*

Portretul doamnei asistent medical Elena Canciu a fost completat și de cuvintele unei alte colege, doamna Corina Găgiu, asistent medical în secția IV a Spitalului Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia". *"O persoană care merită tot respectul și care își îndeplinește întotdeauna sarcinile la timp."*

Doamna Constanța Enache, asistentă medicală în cadrul Spitalului Clinic de Urgență Sf. Ioan – Maternitatea Bucur, care urmează să îmbrace pentru ultima oară halatul alb în luna octombrie a acestui an, a avut o activitate profesională care, după opinia unor colege, le-

ar îndreptăți să scrie un roman, nu o simplă recomandare. *"Multe dintre deciziile ei au făcut diferența dintre viață și moarte. A schimbat viața multor copii și femei în sala de nașteri. A influențat cariera multor asistente medicale și chiar a multor medici. Își iubește profesia la fel de mult ca pe propriul copil. În 41 de ani de experiență ca asistent medical și-a petrecut peste 80.000 de ore de viață în spital. Parte din aceste mii de ore mi-au fost acordate mie să mă învețe lucruri numai de ea știute, să mă laude sau să mă certe, atunci când a fost cazul".* Sunt vorbele doamnei Anca Bălăsoiu, moașă licențiată la Spitalului Clinic de Urgență Sf. Ioan.

Cuvintele acesteia au fost întărite și de părerea doamnei Monica Muscalu, moașă licențiată: *"doamna Constanța Enache este, în primul rând, o bună colegă. Are o fire mereu optimisă și reușește, chiar și în cele mai delicate momente, să insufle încredere colectivului său. Și-a câștigat încrederea colegilor și a superiorilor ierarhici care i-au încredințat activități ce necesitau responsabilitate crescută. Datorită abilităților de comunicare și a ușurinței în a stabili priorități, i s-a încredințat menținerea legăturii directe dintre asistentele medicale și medici".*

Doamna Mariana Stănică, asistent șef al Secției Laborator Central de Analize Medicale din Spitalul Universitar de Urgență București (SUUB), este, potrivit părerii doamnei prof. dr. Lucia Debeleac, șefa secției, *"cel mai serios colaborator, cu un simț organizatoric deosebit, capabilă să dezvolte relații pozitive cu salariații laboratorului și cu celelalte clinici, contribuind efectiv la buna desfășurare a activității din laborator".* Lucrând în Spitalul Universitar de Urgență București încă de la înființare (1978), *"a manifestat permanent o dorință de perfecționare care a făcut-o să renunțe, de multe ori, la viața personală, dar și să se pregătească continuu prin cursuri de perfecționare și prin aceea că a urmat și finalizat cursurile Facultății de Medicină Generală, secția*

Asistență Medicală.”

Pentru doamna Claudia Elena Dobre, Director de Îngrijiri, SUUB, doamna Stănică este *”un exemplu pentru toți asistenții medicali, iar astfel de oameni trebuie făcuți cunoscuți, pentru că sunt modele demne de urmat”*.

Doamna Rodica Tatomir, asistent medical generalist în Spitalul Universitar de Urgență București (SUUB) și asistent medical șef în Unitatea de Primiri Urgențe, ne este prezentată de domnul dr. Andrei Georgescu, Directorul Medical al spitalului, drept *”omul cel mai important în managementul organizatoric al celui mai mare departament medical din unitatea noastră.... un liant necesar în cadrul departamentului între medici, asistenți medicali și restul personalului din subordine, bun organizator în evaluarea programelor de lucru, a aprovizionării cu medicamente și materiale sanitare”*.

”Bine pregătită din punct de vedere teoretic și practic, a dovedit tot timpul compasiune față de pacienți, stăpânire de sine în momente critice, certe calități organizatorice, de comunicare cu colegii și muncă în echipă”, a adăugat doamna dr. Silvia Nica, medic șef UPU.

Doamna Ioana Antonie, asistent medical principal de 40 de ani în cadrul Spitalului de Urgență ”Bagdasar Arseni”, a fost prezentată de asistenta șefă pe Secția de Neurochirurgie, doamna Geta Melințescu drept o *”colegă competentă, conștiincioasă și devotată pacienților, cu spirit de echipă, care a îndrumat mai multe generații de colege tinere, arătându-le tehnici medicale și supraveghindu-le cu atenție, un exemplu bun de urmat pentru viitoarele asistente”*.

Colega sa de secție, doamna Corina Rumeaga, asistent medical licentiată, a mărturisit că doamna Antonie este cea care, la angajare, *”m-a luat sub protecția ei, m-a învățat toate tehnicile medicale cu răbdare și pasiune. Este bine pregătită profesional, plină de viață și pasiune”*.

Din toate aceste descrieri se desprinde portretul unei profesioniste, devotată pacienților, cu spirit de echipă, respectată de colegi și care știe să aline suferințele celor pe care-i îngrijește.

Doamna Gabriela Achim, moașă în cadrul secției Obstetrică Ginecologie 1 – Sala de Nașteri, Spitalul Dr. Panait Sârbu, a fost prezentată de asistent șef Dana Stan drept *”o persoană responsabilă, totdeauna gata să-și ajute colegii, căreia aceștia nu ezită să-i ceară sfatul sau sprijinul de fiecare dată când au nevoie. În același timp, este o persoană organizată, care se implică responsabil în realizarea sarcinilor profesionale”*.

Pentru conf. dr. Cristina Neagu, medic primar obstetrică ginecologie, șef de secție, doamna Achim este o persoană *”inteligentă, muncitoare, foarte motivată și capabilă să găsească mereu cea mai bună soluție. Am observat abilitățile doamnei Achim de gestionare și organizare a muncii, stilul de lucru profesionist, încrezător și atitudinea proactivă.”*

Despre doamna Mariana Ștefan, asistent medical principal generalist și asistent șef în Clinica de Neurologie a Institutului Național de Neurologie și Boli Neurovasculare București aflăm, de la colega sa asistent medical Viorica Nemeș, că a *”lucrat în toți acești peste 40 de ani în clinica de neurologie și nu a neîndreptățit nici un angajat, fie că era vorba despre medic, asistent medical sau infirmieră. Aici s-a dăruit cu pasiune și profesionalism profesiei de asistent medical”*.

Una dintre subalternele sale, doamna Vasilica Zamfir, cu care lucrează de peste 18 ani, ne spune că *”de la dânsa am învățat multe tehnici și manevre medicale și o consider un lider al clinicii, care rezolvă prompt orice problemă ivită pe secție”*. Cuvinte de apreciere are și doamna Mioara Pleașcă, asistent medical de farmacie în cadrul aceleiași instituții, care ne-a mărturisit că, în 20 de

ani de colaborare, au lucrat foarte bine împreună.

Doamna Angela Tudor, asistent medical licențiat la Institutul pentru Ocrotirea Mamei și Copilului "Alfred Rusescu", a fost recomandată de colegele sale – Nela Apostol și Daniela Nistor - drept o persoană care, de-a lungul carierei, *"a îngrijit mii de copii, a avut tot timpul o vorbă de încurajare pentru aparținătorii acestora, mamele sau bunicile cărora le-a făcut mai ușoară viața în spital, a învățat generații întregi de asistente debutante, dovedind dăruire și grijă față de colege, corectitudine și devotament. În calitate de lider de sindicat, a fost întotdeauna în fruntea noastră la toate acțiunile. A ținut cursuri și a îndrumat înfirmierele. În perioada studenției, ridica moralul colegelor, le îmbărbăta când erau foarte obosite, alergând din ture de noapte la cursuri și invers. Mamă a trei băieți și, ulterior, bunică, a fost un exemplu pentru generațiile mai tinere"*.

Doamna Nistor mărturisește că unul dintre lucrurile învățate de la doamna Angela Tudor a fost ca la intrarea în tură să meargă în fiecare salon și să se uite la fețele copiilor. Un lucru care a ajutat-o foarte mult în întreaga activitate.

Doamna Elena Mateescu, asistent medical principal, lucrează în Spitalul Universitar de Urgență Elias de 42 de ani. Ne este prezentată de doamna dr. Daniela Bănică, medic primar medicină internă-nefrologie, drept *"o doamnă mică, cu zâmbetul pe buze, care se comportă ca și când ar veni dintr-o altă lume, una a dragostei și a dăruirii de sine. O femeie care s-a remarcat de-a lungul celor 42 de ani de profesie ca o prietenă, colegă, mamă sau om pentru care dialogul se poate rezuma la mângâierea pe frunte a unui pacient"*. Doamna dr. Simona Soare, care-și încheie recomandarea semnând *"cu toată dragostea și prietenia mea"*, o descrie pe doamna Mateescu ca un profesionist *"cu mare experiență, cu multe abilități*

practice, o ființă tenace, săritoare și empatică față de suferința pacienților”. Aceste păreri sunt completate de cea a doamnei Ana Lădan, asistent medical principal, care a avut-o pe doamna Mateescu drept mentor, în urmă cu 40 de ani. “Am ascultat-o și urmăream tot ce făcea și mă bucuram când pacienții îmi spuneau că mă port cu ei “la fel ca doamna Coca”, cum o răs fătam toți”.

La finalul tuturor acestor povești emoționante despre vieți profesionale dedicate pacienților, cea mai bună concluzie este cea formulată de una dintre aceste Doamne care personifică Excelența în profesia de asistent medical și pe care dânsa n-a reușit să le spună pe scenă, așa că le reiau cu admirație aici: “am realizat că am o profesie frumoasă, care trebuie respectată. Am avut de-a face, de-a lungul carierei, cu oameni puternici și m-am pregătit să înfrunt multe. Atunci, pe scenă, am fost foarte mândră de mine pentru toate acestea și m-am simțit Cineva”.

A consemnat Mirela Mustăță, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Istoria OAMGMAMR filiala București: la peste un deceniu de la adoptarea primei legi a asistenților medicali din România (Legea 461/2001)

OAMGMAMR – filiala București este organizația profesională care-i reprezintă pe cei peste 23000 de asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali din capitală.

Dar care sunt misiunea și obiectivele generale ale unei organizații profesionale ca OAMGMAMR filiala București și de ce este benefică apartenența la o asemenea organizație?

De exemplu, în cazul altor organizații profesionale, cei mai mulți devin membri pentru a fi permanent la curent cu ce se întâmplă în domeniul lor de activitate sau în specializarea lor. Alții vor să-și construiască rețele profesionale și sociale sau să se bucure de recunoașterea profesională care vine din partea colegilor.

La fel se întâmplă și în cazul asistenților medicali și moașelor, care se alătură unor organizații profesionale pentru a beneficia de:

- **Educație medicală continuă la cele mai înalte standarde** – descoperirile științifice și tehnologice se succed rapid, iar personalul medical trebuie să fie la curent cu toate schimbările care au un impact asupra domeniului îngrijirilor medicale. Ca urmare, membrilor profesiei de asistent medical sau moașă li se cere să urmeze un anumit număr de cursuri de educație medicală continuă pentru a fi bine pregătiți, iar organizațiile profesionale din domeniu sunt cele mai în măsură să-i ghideze pe membrii lor în această privință și să le faciliteze accesul la cursurile de pregătire relevante.

- **Seminarii și conferințe** – în plus de dobândirea de noi cunoștințe de specialitate, realizarea de contacte profesionale și construirea de rețele cu colegi din domeniu este un alt mare câștig al participării la evenimentele organizate de asociațiile profesionale. Aceste forumuri facilitează schimburile de experiență și bune practici care ajută la dezvoltarea profesională și identificarea de oportunități de creștere în carieră.
- **Acreditare profesională**, care demonstrează angajamentul pentru atingerea excelenței în profesie.
- **Accesul facil la informații relevante** - unul dintre modurile în care se oferă acest lucru este publicarea de către organizația profesională respectivă a unor reviste dezvoltate “pentru acel grup profesional”, conținând informații de mare interes și actualitate pentru membrii organizației.
- **Oferirea de asistență în dezvoltarea unei cariere de succes** – asistența în găsirea unor noi oportunități profesionale, punerea la dispoziție de informații de specialitate de ultimă oră.
- **Afirmarea recunoașterii adecvate și reglementarea profesiei de asistent medical și moașă** la nivelul societății.

Dar care este parcursul instituționalizării activității organizației profesionale a asistenților medicali și moașelor, în această formă?

În anul 1994, **Colegiul Asistenților Medicali din România (C.A.M.R.)**, organizație care a devenit ulterior **Ordinul Asistenților Medicali din România (OAMR)**, prin schimbarea titulaturii, a avut inițiativa elaborării unei legi a asistenților medicali din România.

C.A.M.R. a întocmit și prezentat Ministerului Sănătății proiectul unei asemenea legi, iar, după 7 ani, acesta a fost aprobat ca Legea 461/2001. Ea s-a intitulat “Legea privind

exercitarea profesiei de asistent medical, înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Asistentilor Medicali din România”.

În același timp, titulatura organizației a fost modificată din Colegiul Asistenților Medicali din România în **Ordinul Asistentilor Medicali din România (OAMR)**.

Acesta a contribuit, apoi, la îmbunătățirea legislației naționale prin convergența ei cu normele europene. Proiectul de lege, elaborat în cadrul Grupului PHARE RO, a fost adoptat de Parlamentul României în 30 iunie 2004 ca Legea 307/2004 privind exercitarea profesiei de asistent medical și moașă. Ea prevedea și organizarea și funcționarea **Ordinului Asistenților Medicali și Moașelor din România (OAMMR)**.

Una dintre cele mai importante reglementări prevăzute în Legea 307/2004 se referă la autonomia profesiei de asistent medical și moașă.

De asemenea, prin această lege, pregătirea continuă a asistenților medicali și a moașelor nu mai este o opțiune personală, ci aceștia devin “obligati să efectueze cursuri de pregătire și alte forme de educație continuă acreditate”. Pentru obținerea acestor credite, OAMMR a inițiat și demarat, de la sfârșitul anului 2003, Programul Național de Educație Medicală Continuă care reglementează manifestările științifice pentru care se acordă credite, precum și modalitatea de creditare.

Din noiembrie 2008, Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România (OAMGMAMR) se organizează și funcționează ca organizație profesională, cu personalitate juridică, neguvernamentală, de interes public, apolitică, fără scop patrimonial, cu responsabilități delegate de autoritatea de stat pentru autorizarea, controlul și supravegherea exercitării profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și, respectiv, a profesiei de asistent

medical, ca profesii liberale autorizate de practică publică. Filiala Municipiului București este cea mai mare filială a OAMGMAMR și numără peste 23.000 de membri, asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali.

Principalele sale obiective sunt:

1. apărarea demnității și promovarea drepturilor și intereselor profesionale;
2. apărarea libertății și independenței profesionale în exercitarea profesiei;
3. formarea, specializarea și perfecționarea profesională;
4. elaborarea standardelor de practică profesională în vederea asigurării calității actului de îngrijire
5. inițierea și promovarea de forme de educație continuă în vederea creșterii gradului de competență profesională și dezvoltarea cercetării științifice

În acest sens, OAMGMAMR filiala București a organizat și organizează diverse forme de educație medicală continuă prin care asistenții medicali și moașele pot să-și îmbunătățească cunoștințele teoretice, dar și abilitățile, prin cursuri de perfecționare, simpozioane, sesiuni de comunicări. Astfel, mulțumită formulelor diverse de furnizare a educației medicale continue, asistenții medicali și moașele pot să-și aleagă forma de EMC care să le ofere ocazia de a-și îmbogăți bagajul de cunoștințe de specialitate, dar și să cumuleze numărul necesar de credite în vederea reavizării autorizațiilor de liberă practică, conform legislației actuale.

Din ce în ce mai vizibil, interesul asistenților medicali și moașelor pentru dezvoltarea profesională pare să intre pe un făgaș pozitiv, dovadă fiind calitatea în continuă creștere a lucrărilor prezentate cu ocazia diverselor simpozioane și conferințe organizate de OAMGMAMR filiala București. Un exemplu grăitor este evenimentul complex gândit și organizat de filiala București anul acesta, în perioada

16-17 mai 2014, care a combinat lucrările celei de a V-a sale Conferințe Naționale a Asistenților Medicali și celei de-a VI-a Conferințe a Moașelor, pentru a marca Zilele Internaționale ale Moașelor și Asistenților medicali (5 mai și 12 mai). Anterior celor două conferințe și sub aceeași egida, în aceeași săptămână, OAMGMAMR - filiala București găzduise și a treia întâlnire internațională a centrelor europene Joanna Briggs Collaboration, cu participare din Belgia, Danemarca, Spania, Portugalia, Anglia, Elvetia, Republica Cehă și Scoția.

Cel mai recent eveniment de anvergură care subliniază rolul deosebit pe care OAMGMAMR filiala București îl are în afirmarea recunoașterii adecvate în societate a membrilor săi a fost Gala "Premiile de excelență pentru asistenți medicali generaliști, moase și asistenți medicali - 2014," desfășurat pe 4 iulie 2014.

Evenimentul, aflat la a 2-a ediție, a fost organizat pentru a asigura recunoașterea publică și a celebra reușitele membrilor săi în anul scurs de la precedenta ediție și a primit aprecieri unanime din partea numeroșilor invitați.

Sunt exemple din palmaresul unei organizații profesionale care luptă să faciliteze dezvoltarea profesională continuă a membrilor și să le apere interesele, lucru pe care OAMGMAMR filiala București îl pune în practică, zi de zi, cu consecvență și determinare.

Articol realizat de Mirela Mustață, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Există secrete ale unei comunicări adecvate cu pacientul?

”Pacientul nu poate fi implicat în fiecare decizie a actului medical. Pentru că, în anumite privințe, pacientul nu are competența necesară să sprijine decizia. Însă ne poate spune dacă are nevoie sau preferă capsule sau lichide, sau dacă e mai bine pentru el sau ea să ia medicamentul de 2 ori pe zi și nu de 3 ori pe zi. Așa că pacienții pot fi implicați în acest gen de decizii.

Este foarte important ca ei să fie consultați și implicați, dacă este posibil, pentru că astfel vor respecta mai bine tratamentul”, ne mărturisea Preben Ulrich Pedersen, Profesor Doctor, Danish Center for Clinical Guidelines – Clearinghouse, Department of Medicine and Technology, University of Alborg într-un interviu acordat în exclusivitate Revistei eAsistent în timpul lucrărilor celei de a V-a Conferințe OAMGMAMR – filiala București (16, 17 mai 2014).

Această implicare a pacientului în diversele decizii necesare în timpul actului medical este un aspect cheie al filozofiei îngrijirilor medicale centrate pe pacient.

Este o abordare care pune accentul pe comunicarea în ambele sensuri, atât dinspre cadrul medical spre pacient, dar și invers, fiindcă dialogul joacă un rol esențial, aducând beneficii tangibile calității și rezultatelor finale ale actului medical.

Încurajarea unei comunicări adecvate de ambele părți este un element fundamental în construirea unei culturi a îngrijirilor medicale centrate pe pacient, abordare care este din ce în ce mai promovată de către unitățile medicale care vor să facă saltul decisiv spre un nou nivel de calitate, eficacitate și eficiență.

Filozofia îngrijirilor medicale centrate pe pacient are

patru principii de bază:

- 1) **comunicare deschisă și completă** – cadrele medicale împărtășesc pacientului, la timp, informații complete și obiective, într-un mod care este încurajator și util pacientului, astfel încât acesta să poată participa la luarea deciziilor medicale;
- 2) **demnitate și respect** – cadrele medicale îi asculta pe pacienți și iau în calcul valorile, convingerile și preferințele acestora în luarea deciziilor medicale;
- 3) **participare** – pacienții și familiile lor sunt încurajați și sprijiniți pentru a participa în actul medical și deciziile pe care le implică;
- 4) **colaborare** – cadrele medicale, pacienții, familiile lor și conducerea administrativă a unităților medicale colaborează pentru realizarea unui act medical de înaltă calitate, eficacitate și eficiență.

Comunicarea adecvată cu pacienții și familiile lor, primul dintre cele 4 principii de bază ale asistenței medicale centrate pe pacient, a fost inclusă în topul factorilor care determină gradul lor de satisfacție în privința îngrijirilor medicale primite de către pacienții consultați în cadrul unor focus grupuri organizate în 2008 de Planetree și Picker Institute.

Punctul de vedere al pacienților este întărit de opiniile liderilor și personalului medical din spitalele incluse în studiu, spitale care promovează abordarea centrată pe pacient, aceștia afirmând că o comunicare adecvată cu pacienții și familiile lor este esențială în realizarea unui act medical de calitate.

Astfel, după cum sublinia și invitatul la Conferința OAMGMAMR filiala București din 16-17 mai 2014, profesor dr. Preben Pedersen, s-a demonstrat că pacienții care sunt încurajați să poarte un dialog cu cei care le oferă îngrijiri medicale, de exemplu punând întrebări

ca să înțeleagă corect și complet informațiile primite și exprimându-și preferințele pentru un anumit mod de administrare a tratamentului, sunt mai înclinați și reușesc mai bine să-și accepte problemele medicale, să înțeleagă opțiunile de tratament, să-și schimbe comportamentul în sensul dorit și să adere mai riguros la respectarea tratamentului.

Studiile ne arată că atunci când lipsește o comunicare reală, în ambele sensuri, pacienții resimt aceasta în mod palpabil, iar anxietatea, vulnerabilitatea și sentimentul lipsei de control se accentuează. Un pacient declara că ***”atunci când ai nevoie de îngrijiri medicale, comunicarea îți aduce alinare, căci a nu știi ce se întâmplă te sperie și mai mult”***.

Comunicarea adecvată cu pacienții și familiile lor urmărește să transmită un mesaj clar și să stabilească o legătură între cadrul medical și aceștia, pornind de la valorile primordiale ale profesiei medicale – dorința de a ajuta, atât prin îngrijiri de calitate, cât și prin sprijin moral, pe cineva care suferă.

Dar ce înseamnă o comunicare adecvată cu pacienții, cum o putem transforma dintr-un concept care poate părea teoretic într-o practică de zi cu zi în saloanele de spital? Ce putem face pentru a umaniza și personaliza chiar și cele mai de rutină interacțiuni cu pacienții, aceasta este întrebarea fundamentală a îngrijirilor medicale centrate pe pacient, comunicarea adecvată reprezentând o condiție absolut necesară pentru calitatea actului medical.

Iată ce recomandări primesc cadrele medicale de la Spitalul Northern Westchester din SUA pentru a putea construi ușor o comunicare optimă cu pacienții:

1. Pregătește-te înainte de întâlnirea cu pacientul rememorând importanța următoarelor comportamente adecvate:

- Îi voi acorda acestui pacient întreaga mea atenție.
- Voi asculta cu atenție ce-mi spune pacientul înainte de a-i răspunde.

2. Crează un climat care favorizează dialogul și stabilirea unei legături:

- Mă voi adresa pacientului folosind numele pe care îl preferă.
- Mă voi prezenta și voi împărtăși câte ceva despre mine.
- Mă voi așeza lângă pacient în loc să stau în picioare.
- Voi avea contact vizual cu pacientul.
- Voi fi conștient(ă) de limbajul corpului meu și cum ar putea fi acesta interpretat de către pacient.
- Îmi voi arăta sprijinul moral față de pacient oferindu-i atingeri de încurajare de câte ori este posibil.
- Voi verifica că am înțeles corect ce mi-a spus pacientul, reformulând ce a spus acesta cu cuvintele proprii.
- Voi acorda atenție membrilor familiei care sunt prezenți, recunoscând rolul lor important în îngrijirea pacientului.

3. Oferă informații și confirmă cu pacientul că ai înțeles corect ce-ți spune acesta:

- Voi explica informațiile pe care le transmit și voi acorda pacientului timp suficient să proceseze și integreze aceste informații.
- Îl voi ruga pe pacient să-mi explice ce a înțeles.
- Îmi voi sprijini pacienții pentru a deveni parteneri în procesul de îngrijire oferindu-le acces la informații despre procesul de evoluție a bolii lor. Le voi semnala articolele, site-urile, cărțile, etc., care i-ar putea ajuta în a-și înțelege mai bine condiția medicală.

4. Cere-i pacientului părerea despre stilul tău de comunicare:

- Înțeleg că fiecare persoană învață în mod diferit.
- Ca să mă asigur că reușim să stabilim un dialog deschis și clar, îl voi întreba pe pacient dacă modul în care comunic este adecvat din punctul lui de vedere.

În plus față de comunicarea verbală, sunt câteva lucruri pe care le puteți face pentru a-i încuraja pe pacienți să vă abordeze fără temeri și să comunice deschis:

- panouri pentru comunicarea cu pacienții și familiile lor, unde cadrele medicale pot posta informații utile pacienților, ca, de exemplu, când este programată o anumită intervenție/radiografie, etc.;
- sisteme de televiziune pentru pacienți, unde se pot difuza filme medicale educaționale;
- carnețele pentru ca pacienții să-și noteze pe loc întrebările pentru medici și asistenții medicali, pentru a nu le uita până la o eventuală întâlnire cu aceștia;
- campanii/postere “Întreaba-ne! Așa putem să-ți satisfacem mai bine nevoile pentru ca șederea ta aici să fie cât mai confortabilă!”;
- oferirea unei vestimentații diferențiate pentru diversele categorii de cadre medicale astfel încât pacienții să știe mai ușor pe cine pot aborda pentru un anumit tip de problemă;
- panouri cu poze ale cadrelor medicale din echipa de îngrijiri; organizarea unor sesiuni periodice de comunicare cu familiile.

Comunicarea adecvată se bazează, deci, pe lucruri relativ simplu de pus în practică, dar foarte eficace în a stabili un dialog real și a construi un parteneriat între cadrele medicale și pacienți și familiile lor. Acesta este obiectivul fundamental al îngrijirilor centrate pe pacient.

Iar existența unui parteneriat real este esențială pentru îmbunătățirea deznodământului actului medical, crescând calitatea și siguranța acestuia, precum și satisfacția pacienților.

Articol realizat de Mirela Mustață, Redactor E-Asistent, Specialist în Comunicare și Relații Publice, PhD.

Surse:

- 1) <http://www.patient-centeredcare.org/chapters/chapter7a.pdf>
- 2) <http://www.supplementalhealthcare.com/blog/2012/communicating-effectively-patients>
- 3) *Interviul acordat în exclusivitate Revistei eAsistent în timpul lucrărilor celei de a V-a Conferințe OAMGMAMR – filiala București (16, 17 mai 2014) – de către Preben Ulrich Pedersen, Profesor Doctor, Danish Center for Clinical Guidelines – Clearinghouse, Department of Medicine and Technology, University of Alborg*
- 4) <http://www.marylandpatientsafety.org/documents/AnnualConference2013/Track-3-Kaufman-PPT-2.pdf>

Ghidul pentru alăptare al doctorului Jack Newman

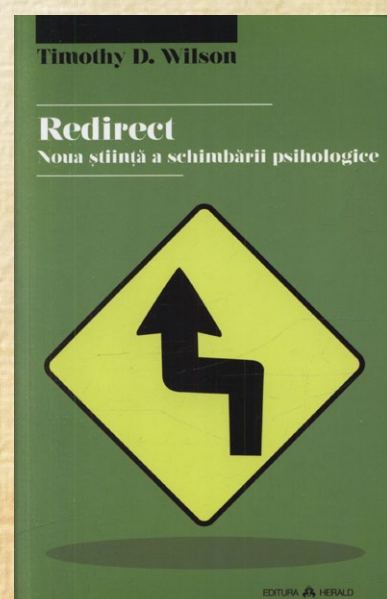
(Jack Newman, Teresa Pitman) Multi Media Est Publishing - Acest ghid este considerat cea mai bună sursă de informare pentru mame și specialiști!

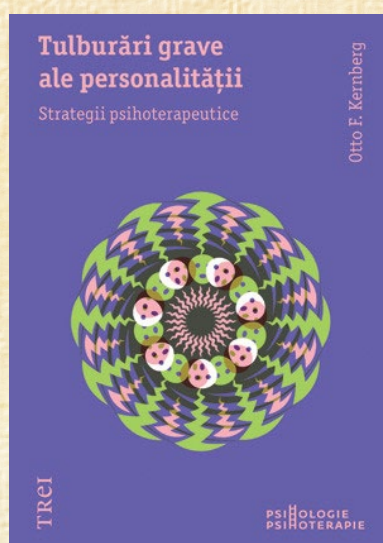
Metodele doctorului Jack NEWMAN sunt foarte practice, cu rezultate imediate, ele ajutând mii de mame să alăpteze cu succes. Acest subiect este de mare actualitate pentru România, având în vedere că statisticile arată țara noastră ocupând ultimul loc în Europa în ceea ce privește alăptarea exclusivă până la 6 luni: doar 13% față de 40% media europeană. Asta în timp ce România se află în topul țărilor cu mortalitatea infantilă cea mai ridicată, care ar putea scădea cu 14% dacă în primele 6 luni toate mamele ar alăpta exclusiv și ar continua alăptarea până la 1 an.

Dr. Newman a publicat o serie de articole și cărți și a produs filme despre alăptare, resurse importante atât pentru mame, cât și pentru specialiști. În 1984, dr. NEWMAN a deschis prima clinică de alăptare în Canada, dedicându-și din ce în ce mai mult timp pentru a ajuta mamele să își alăpteze copiii. A fost consultant UNICEF pentru cursul despre alăptare adresat personalului medical și evaluarea maternităților cu acreditarea „Prieten al copilului”

Redirect. Noua știință a schimbării psihologice (Timothy D. Wilson), Herald

Bazându-se pe cele mai recente studii în domeniul psihologiei sociale, Timothy Wilson ne demonstrează în această carte că multe din credințele și acțiunile noastre pe care le considerăm de bun simț nu sunt de fapt ceea ce ne dorim a fi. Multe dintre programele noastre sociale și de educație, dintre intervențiile noastre și tehnicile de terapie au efectul contrar celui așteptat și adesea fac mai mult rău decât bine. Plecând de la propriile sale cercetări, Wilson ne arată cum cheia pentru a ne transforma viața este redirecționarea credințelor și a

concepțiilor noastre despre noi și lume, editarea narațiunilor care ne conduc viața. Cartea ne dezvăluie un mod cu totul nou de a înțelege comportamentul uman. Subiectele abordate pe parcursul cărții sunt deosebit de actuale și complexe, atingând în mod direct cititorul: trauma, actele de delincvență ale copiilor nostri, pactele de sarcină dintre adolescente, programele de prevenire a consumului de alcool și droguri, starea personală de fericire, prejudecățile și presiunea socială, etc.

Tulburări grave ale personalității. Strategii psihoterapeutice (Otto Kernberg), Trei

Tratat de referință pentru psihiatria și psihanaliza internațională, prezenta carte descrie **o serie de instrumente de diagnostic și de tratament a tulburărilor grave de personalitate, în special a structurilor borderline și narcisică.**

Pe lângă faptul că prezintă tehnicile terapeutice specifice patologiei severe într-un mod nuanțat și cu multe ilustrații clinice, Kernberg propune noi sinteze teoretice și noi organizări nosologice ale tulburărilor mentale aflate la granița dintre nevroză și psihoză. Scris dintr-o perspectivă psihodinamică (cu un accent pe teoria relațiilor de obiect), volumul este un ghid util atât pentru cercetare, cât și pentru psihiatrii, psihoterapeuții și psihologii clinicieni care se confruntă cu pacienți dificili din spectrul tulburărilor de personalitate.

Otto F. Kernberg (n. 1928) este profesor de psihiatrie la Cornell University Medical College și autor a numeroase cărți dedicate tulburărilor severe de personalitate, dar și psihologiei organizațiilor. De același autor, la Editura Trei a apărut volumul *Relații de iubire. Normalitate și patologie.*

Echipa editorială

Doina Carmen Mazilu – coordonator

Mirela Mustață – redactor executiv

Ana-Maria Roșu – secretarul redacției

Cristian Oancea – specialist tehnic

Ne puteți scrie la email:

secretariat@oammrbuc.ro

sau contacta direct la sediul OAMGMAMR
filiala Municipiului București din strada
Avrig nr. 12, sector 2, București.